

Vorwort / Foreword / Voorwoord

Na bijna 4 weken komen dan eindelijk mijn volgende twee items. Sommige mensen dachten dat er problemen waren rondom de opbouw van de website. Maar niets is minder waar! Zoals we weten, gaat het in de komkommertijd altijd wat langzamer. Ik had gewoonweg erg veel tijd nodig om alle gegevens zo goed als mogelijk is te controleren. Dat bleek een hele klus, maar uiteindelijk ben ik niet geheel ontevreden.

Om een goed beeld te kunnen vormen rondom de geschiedenis van Krypton ben ik simpel aangewezen op de berichten die verschenen zijn over de jaarlijkse speelgoedbeurs in Nürnberg. Andere bronnen zijn er niet en dat is jammer. Vooral Hans-Peter Ketterling heeft zoals gewoonlijk zeer goede verslagen geschreven, maar desondanks blijf ik toch met enige vragen zitten. Van het merk Systema zou pas sprake zijn rond 1997, maar waarschijnlijk kwam deze merknaam toch al eerder voor.

De firma Krypton en Timoride in vogelvlucht

Op 16 september 1991 ging Newcrest Technology (CXG) failliet. De grote man achter deze succesvolle firma was Eric White. Hij leverde jarenlang een bijna oneindige serie goedkope schaakcomputers. Maar met de ontwikkeling van de kindercomputer 'Columbus' ging het niet zoals verwacht. De technische problemen rondom dit model deden hem uiteindelijk de das om. De firma National Telecommunications System nam de failliete boedel over, en verkondigde de grootste schaakcomputerfabrikant ter wereld te worden, maar dat bleken achteraf alleen maar loze woorden. Er was een gat in de markt ontstaan en David Levy maakte daar dankbaar gebruik van. De firma Krypton werd in 1994 opgericht. Duidelijk was wel dat in dit zakenwereldje een 'ons-kent-ons-cultuur' heerste, want Eric White was een jaar later ook weer van de partij en kreeg enige invloed in de vorm van een adviseurschap. Er ging zelfs het gerucht dat Sid Samole (de vroegere grote man achter Fidelity) ook meedeed, maar harde bewijzen daarvoor waren er niet. David Levy wilde met Krypton goedkope computers op de markt brengen. De programma's daarvoor kwamen over het algemeen uit zijn voormalige firma Intelligent (Chess) Software. Deze firma leverde jarenlang programma's onder de meest uiteenlopende firmanamen, zoals bijvoorbeeld; White and Allcock, CXG, Hanimex, CGL (Computer Games Limited), Chess King en Schneider. De grote jongens zoals SciSys (later Saitek), Fidelity en Mephisto noem ik bewust niet, want deze producenten spelen in dit verhaal een ondergeschikte rol. De computers werden natuurlijk in het goedkope China vlakbij Hongkong geproduceerd. Blijkbaar gingen de zaken van meet af aan erg goed en kreeg Eric White meer zeggenschap. In 1995 werd de firmanaam Krypton veranderd in Timoride. In 1995 ging de verkoop zelfs zo goed, dat de productie in een eigen fabriek werd voortgezet. Timoride produceerde niet alleen schaakcomputers onder de eigen merknaam Krypton (en later Systema), maar ook voor externe firma's zoals Excalibur, en Millennium. Enige jaren later komt er toch een keerpunt.

Timoride gaat in 1998 een samenwerkingsverband aan met Tiger Electronics (Tiger Toys). De merknaam 'Tiger Chess' kwam steeds meer voor het voetlicht, alhoewel Krypton op sommige nieuwe modellen aanwezig bleef. Ondanks deze coöperatie was de teneergang ingezet. In 1999 ging Tiger Electronics op hun beurt samenwerken met de Amerikaanse speelgoedgigant Hasbro (de uitgever van o.a. Monopoly). Ondanks dit huwelijk kwam er eind 1999 slechts één nieuw model (Star Wars Electronic Galactic Chess) op de markt. Met het nieuwe Millennium in zicht valt er eigenlijk weinig tot niets meer te vertellen. De verkoop ging uiteindelijk met rasse schreden achteruit. Zoals we weten, was vooral Saitek juist in dit marktsegment een geduchte concurrent, en de opkomst van de PC zal ook wel een steentje hebben bijgedragen. In 2001 overwoog Hasbro om de verkoop van schaakcomputers helemaal op te geven. Blijkbaar hebben ze de daad bij het woord gezet, want de jaren daarna valt er een ijzingwekkende stilte. Waar is die goede oude tijd gebleven?

Rochade Europa
Hans-Peter Ketterling
Neues aus Nürnberg

... Wenn man einen gebildeten Menschen fragt, was Krypton ist, wird man erfahren, dass es sich um ein Edelgas mit der Ordnungszahl 36 handelt und vielleicht, dass mit diesem Gas gefüllte Haushaltsglühbirnen zwar etwas teurer sind, aber auch besonders lange halten. Das ist zwar nicht falsch, aber auch nicht vollständig, denn KRYPTON ist eine nun schon seit über einem Jahr auch hierzulande präsente Schachcomputermarke, deren Bekanntheitsgrad aber noch nicht besonders hoch ist.

Schon im vorigen Jahr waren die Computer von KRYPTON bei SIWEK präsentiert worden, und so waren sie auch diesmal dort zu finden. Es wurde dann aber doch bald klar, daß der Deutschlandvertrieb letztenendes über eine andere Schiene laufen wird, nämlich über die alteingeführte Spielwarenfirma OTTO SIMON, die wiederum ausschließlich den Fachhandel beliefern will.

Hinter KRYPTON stecken alte Bekannte - nämlich Eric White (ehemals WHITE & ALLCOCK, später CXG/SPHINX), der jetzt in Hong Kong unter TIMORITE LTD. firmiert und seine Geräte persönlich vorstellte, und David Levy. White zeigte sich mit dem Geschäftsverlauf 1994 sehr zufrieden und sprach von einer Umsatzsteigerung von 30%. Für 1995 erwartet er noch einmal 20%, wollte aber keine absoluten Zahlen nennen. Sein Ziel ist es, sich weltweit auf das untere Marktsegment zu konzentrieren, beispielsweise auf Geräte, die sich vom Preis her als Geschenke eignen, und mehr Leistung für weniger Geld zu bieten. Wichtig ist seiner Meinung nach auch die Rücksichtnahme auf unerfahrene Spieler, für die sorgfältig gestaltete Bedienungsanleitungen überaus wichtig sind. Das hilft nämlich auch, unnötige und aus Mißverständnissen resultierende Reklamationen zu vermeiden, die nach Whites Erfahrung bis zu 85% ausmachen und weitgehend vermeidbare Kosten verursachen. Außerdem hält er neue Eigenschaften für wichtig, wie beispielsweise die teilweise auch anderswo schon verfügbare Ermittlung der Spielstärke des Spielers durch den Computer und zusätzlich eingebaute weitere Spielprogramme wie Dame, was allerdings auch nicht neu ist. Die Geräteentwicklung wird in Hong Kong durchgeführt und für die Programme ist Levy zuständig, die Produktion erfolgt in der Nähe von Hong Kong - also in China. Der Markenname ist übrigens vor zwei Jahren auf der Messe in Nürnberg geboren worden und bereits vor einem Jahr wurden fünf Geräte mit relativ konventionellem aber durchaus ansprechendem Design angekündigt, in denen sich aber nur zwei verschiedene Programme verbergen. Lieferbar sind derzeit laut SIMON aber nur drei dieser fünf Computer ...

Erwerbsquelle: Mai 1995, Rochade Europa, S.28, Hans-Peter Ketterling: Neues aus Nürnberg. Computerschachneuheiten der Nürnberger Spielwarenmesse 1995 (Teil 3).

Aus meinen Datenbank / Out my database

#	Release	Ref. Nr.	Brandname	Model
001	08?-1994!	[C-5226]	Krypton / Systema - Pioneer (Krypton)	
002	08?-1994!	[B-0406]	Krypton / Systema - Jupiter (Krypton)	
003	08?-1994!	[B-4986]	Krypton / Systema - Challenge (Krypton)	
004	08?-1994!	[D-3751]	Krypton / Systema - Comet (Krypton)	
005	08?-1994!	[A-3384]	Krypton / Systema - Meteor (Systema)	
006	08?-1995!	[A-3849]	Krypton / Systema - Chess Express (Krypton)	
007	08?-1995!	[D-3801]	Krypton / Systema - Odyssey II (Systema)	
008	08!-1995!	[A-3840]	Krypton / Systema - Orion Plus (Krypton)	
009	08?-1995!	[D-4901]	Krypton / Systema - Gemini Plus (Systema)	
010	08!-1995!	[D-3701]	Krypton / Systema - Merlin	
011	08!-1995!	[B-7601]	Krypton / Systema - Regency (Krypton)	
012	12?-1995!	[A-6719]	Krypton / Systema - Alpha (Systema)	
013	08?-1995?	[B-3551]	Krypton / Systema - Endeavor 8 in 1 (Krypton with silver housing)	
014	06?-1996!	[D-4401]	Krypton / Systema - Horizon (Systema)	
015	08?-1996!	[D-4751]	Krypton / Systema - 1460 Micro Chess (Systema)	
016	08?-1996?	[D-4051]	Krypton / Systema - Saturn (Systema)	
017	08?-1996?	[D-4851]	Krypton / Systema - Endeavor 8 in 1 (Systema with silver housing)	
018	08?-1996?	[D-3901]	Krypton / Systema - Micro Chess (Krypton)	
019	08?-1996?	[D-3951]	Krypton / Systema - Capricorn (Systema)	
020	08?-1996?	[D-4001]	Krypton / Systema - Spectrum	
021	03?-1997!	[B-0691]	Krypton / Systema - Marathon 4 in 1 (Krypton)	
022	05!-1997!	[D-4101]	Krypton / Systema - Genesis	
023	06?-1997!	[D-4351]	Krypton / Systema - Talisman	
024	06?-1997!	[D-4301]	Krypton / Systema - Protege	
025	06?-1997!	[D-4201]	Krypton / Systema - Crusader	
026	06?-1997!	[D-4151]	Krypton / Systema - Grand Master	
027	06?-1997?	[D-4251]	Krypton / Systema - Marathon de Luxe	
028	08?-1997?	[B-2156]	Krypton / Systema - Jupiter (Systema)	
029	08?-1997?	[C-2726]	Krypton / Systema - Computachess (Systema)	
030	08?-1998!	[D-4451]	Krypton / Systema - Schachpartner 2 (Krypton)	
031	08?-1998!	[B-5646]	Krypton / Systema - Jupiter II (Krypton)	
032	08?-1998?	[B-0601]	Krypton / Systema - Jupiter Deluxe (Systema)	
033	08?-1998?	[D-4501]	Krypton / Systema - Aquarius (Systema)	
034	08?-1998?	[A-3553]	Krypton / Systema - Eclipse (Systema)	
035	08?-1998?	[B-1441]	Krypton / Systema - Talisman Plus (Krypton)	
036	08?-1998?	[A-3931]	Krypton / Systema - Endeavor 8 in 1 (Krypton with red housing)	
037	08?-1998?	[A-6205]	Krypton / Systema - Asteroid 4 in 1 (Systema)	
038	08?-1998?	[D-4551]	Krypton / Systema - Super 8 (Krypton)	
039	08?-1998?	[D-4601]	Krypton / Systema - Challenge 8	
040	08?-1998?	[D-4651]	Krypton / Systema - Chess + More	
041	08?-1998?	[D-4701]	Krypton / Systema - Chess + Games (Krypton)	
042	??-????	[A-6528]	Krypton / Systema - Talking Chess Master (Systema)	
043	??-????	[B-1666]	Krypton / Systema - Chess + Games (Systema)	
044	??-????	[B-6451]	Krypton / Systema - Voice Master II (Krypton)	
045	08?-2001?	[D-4801]	Krypton / Systema - Chessboy Plus (Systema)	

Note:

I didn't verify all data (100%) and this list is surely not complete!

Who knows more about Krypton and Systema?

E-mail: heinveldhuis@home.nl

Verwandt / Family

- Krypton / Systema - Comet
 - = Challenge
 - = Regency
- Krypton / Systema - Meteor
 - = Chess Express
 - = Pioneer
 - = Gemini Plus
 - = Orion Plus
 - = Horizon
 - = Talisman
- Krypton / Systema - Capricorn
 - = Spectrum
 - = Saturn
 - = Asteroid 4 in 1
- Krypton / Systema - Talisman Plus
 - = Chess Express 2 in 1
 - = ?
 - = ?
- Krypton / Systema - Super 8
 - = Challenge 8
 - = Chess + More
 - = Chess + Games
 - = Endeavour 8 in 1
- Krypton / Systema - Grand Master
 - = Tiger - Grand Master
- Krypton / Systema - Micro Chess (Krypton)
 - = Krypton / Systema - 1460 Micro Chess (Systema)
 - = Krypton / Systema - Protege (Krypton)
 - = Tiger - Protege (travel edition)
 - = Tiger - Protege (table-top edition)
- Krypton / Systema - Marathon de Luxe
 - = Tiger Chess - Marathon de Luxe (?)
- Krypton / Systema - Crusader
 - = Krypton / Systema – Marathon (?)
 - = Tiger Chess - Crusader
 - = Tiger Chess - Marathon
 - = Tiger Chess - Trekker
- Tiger Chess - Voice Master
 - = Millennium - Sprechender Schachpartner 2000
- Tiger - Grenadier
 - = Millennium Genesis

Note:

I didn't verify all data (100%) and this list is surely not complete!

History Eric White

1979-1980	Cassia	Eric White	(Chess Mate)
1981-1984	White & Allcock Ltd.	Eric White & Ken Cohen	MultiTech
1984-1991	Newcrest Technology (CXG Systems S.A.)	Eric White & Ken Cohen	Sphinx (1987)
1991-1993	National Telecommunications System Ltd.	Eric White	Sphinx
1994	Krypton Ltd.	David Levy	Krypton
1995-1996	Timorite Ltd.	David Levy & Eric White	Krypton
1997-2001	Timorite Ltd. / Systema Leisure Ltd.	David Levy & Eric White	Krypton / Systema
2002- ????	??	??	??

Literaturhinweise / References / Literatuuroverzicht

- 03-1994, Rochade Europa, Nr. 3, S.17-21, Hans-Peter Ketterling: Viele Neuigkeiten aber wenig Neuheiten (Teil I).
- 04-1994, CSS 2/94, S.15-20, Frederic Friedel: Neue Strukturen im Schachcomputer-Markt Über die Nürnberger Spielwarenmesse. 1994.
- 04-1995, CSS 2/95, S.9-16, Hans-Peter Ketterling: Alle Jahre wieder... Neuheiten von der Nürnberger Spielwarenmesse.
- 05-1995, Rochade Europa, S.25-30, Hans-Peter Ketterling: Neues aus Nürnberg. Computerschachneuheiten der Nürnberger Spielwarenmesse 1995 (Teil 3).
- 04-1996, CSS 2/96, S.19-25, Hans-Peter Ketterling: Wieder nichts – oder? Computerschach-Neuheiten von der Nürnberger Spielwarenmesse.
- 06-1996, Rochade Europa, S.28-31, Hans-Peter Ketterling: Nur eine Pflichtübung? Computerschach auf der Nürnberger Spielwarenmesse 1996 (Teil 2).
- 04-1997, CSS 2/97, S.9-16, Hans-Peter Ketterling: Ein übersichtliches Angebot. Über die diesjährige Nürnberger Spielwarenmesse.
- 06-1997, Rochade Europa, S.49-50, Hans-Peter Ketterling, Nürnberger Neuheiten 1997. Schachcomputer auf der Nürnberger Spielwarenmesse (Teil 2).
- 04-1998, CSS 2/98, S.15, Hans-Peter Ketterling: Niemand geht verloren. Neuigkeiten und Neuheiten auf der Spielwarenmesse 1998.
- 06-1998, Rochade Europa, S.36-39, Hans-Peter Ketterling: Der Fels in der Brandung, Wen und was man auf der Nürnberger Spielwarenmesse 1998? – Teil 3 & Schluß.
- 04-1999, CSS 2/99, S.14, Hans-Peter Ketterling: Kein Lärm um nichts. Nur wenig Überraschungen auf der Nürnberger Spielwarenmesse.
- 05-1999, Rochade Europa, Nr. 5, S.76-78, Hans-Peter Ketterling: Die Räder drehen sich jetzt langsamer. Computerschachneuheiten auf der Nürnberger Spielwarenmesse 1999. Teil 2 und Schluß - Die Mauerblümchen.
[Pagina 77: 1^e kolom onderaan, Tiger Chess].

Note:

See next page for more references.

- 04-2000, CSS 2/00, S.24-28, Hans-Peter Ketterling: Sag mir, wo die Computer sind... Hans-Peter Ketterling auf der Nürnberger Spielwarenmesse 2000.
[Perfect Technologies / TCS (Novag): Star Sapphire, Star Diamond & Star Ruby. Saitek: (Kasparov/Mephisto) Kasparov Alchemist Plus, Kasparov Bravo, Kasparov Baron, & Mephisto Schachschule II. Millennium 2000: Sprechende Schachpartner 2000 & Alpha 2000. Tiger Electronics: Galactic Chess].
- 04-2000, Rochade Europa, S.73-76, Hans-Peter Ketterling, Der Anfang vom Ende? Computerschachneuheiten auf der Nürnberger Spielwarenmesse 2000.
Teil 1 – Der erste Eindruck.
[Pagina 75, 2^e kolom: Novag gaat failliet en wordt overgenomen door Perfect Technology Ltd. Pagina 75, 3^e kolom: Excalibur laat zijn schaakcomputers produceren door Timoride. Insiders weten dat Eric White daarachter steekt. Pagina 75, 4^e kolom: Tiger Star Wars Electronic Galactic Chess. Het enige nieuwe model van Tiger Toys! Ook de Spaanse firma Marigo die zich op bord- en gezelschapsspelen gespecialiseerd heeft, bedient alleen de Spaanse en Portugese markt met enige modellen uit de fabriek van Timoride. Pagina 75, 4^e kolom (onderaan): Lexibook laat nog enkele modellen zien met het opschrift van Yeno. De vervolgverslagen heb ik helaas niet in mijn bezit].
- 04-2001, CSS 2/01, S.30-32, Hans-Peter Ketterling: Die Suche nach den Überlebenden. Millennium 2000 (Millennium): Chess & More & Chessboy Plus. Ook uitgegeven onder Systema? Excalibur Electronics (Excalibur): King Arthur, LCD Computer Chess, E-Chess (ook Lexibook) & Touch Chess].
- 04-2001, Rochade Europa, Nr. 4, S.45-46/48, Hans-Peter Ketterling: Ist da noch jemand? Computerschach auf der Nürnberger Spielwarenmesse 2001.
[Tiger Chess - Chess & More. Of dit model werkelijk onder het Tigerlogo is verschenen is onzeker. Eerder verscheen dit model al onder de firma Millennium. Zoals we weten produceert de firma Timoride Ltd. in Shenzhen (vlakbij Hongkong) schaakcomputers voor uiteenlopende bedrijven. Om er een paar te noemen: Excalibur Electronics, Systema Leisure, Millennium 2000 en Tiger Electronics (Hasbro)].

Internet

http://en.wikipedia.org/wiki/Tiger_Electronics
http://nl.wikipedia.org/wiki/Tiger_Electronics
<http://www.hasbro.com/tiger/>
<http://www.handheldmuseum.com/Tiger/index.html>
http://www.hasbro.com/tiger/nl_NL/default.cfm?page=browse
<http://nl.wikipedia.org/wiki/Hasbro>

Last Updated on July 20, 2008